

[Svend Haugaard.]

jere, end afkastningsevnen betinger. Hvis han mener det, kan man selvfølgelig gøre de ældre en bjørnetjeneste ved at tage disse uvedkommende opkøb af landbrugsejendomme, som ikke vedrører landbrugsformål, ud af billedet. Det er klart, at sådanne køb presser prisen i vejret. Men hvis man derimod tænker på de unges muligheder for at klare sig ved landbruget uden at forbinde det med et eller andet tilfældigt byerhverv — om det er som dyrlæge eller noget andet, kan være lige meget — må man erkende, at disse unge vil komme i meget store vanskeligheder, fordi prisen er for høj, og det er jo dér, tampen brænder.

Hr. Antonsen spørger så, hvem der så skal købe disse ejendomme. Ja, dertil vil jeg da gerne svare, at bylandmændene jo i reglen ikke driver deres landbrugsejendom selv. Hvis de gør det, skal jeg afstå fra enhver kritik af dem og sige, at så er det udmærket, så er der tale om et virkeligt landbrugsformål, men de skal jo have én til at drive den, enten en forpagter eller en bestyrer, og undertiden en del ekstra arbejdskraft. Jeg formoder, at hvis vi hjalp disse unge forpagtere og bestyrere til at blive selvejende gennem en fornuftig långivning, så ville der være tilstrækkeligt med købere til, at disse ældre ikke blev udsat for en bjørnetjeneste.

Antonsen: Mit forslag om at ændre den første betingelse i punkt 1 i lovforslagets § 1 blev jo egentlig ikke uvenligt modtaget af ministeren, som nærmest mente, at det var overflødigt, at de unge af sig selv ville være så realistiske, at de stort set ville opfylde den betingelse, jeg foreslog i stedet for betingelsen om arealets størrelse. Det er da også muligt, at de fleste virkelig alvorligt — for at bruge et udtryk fra betingelse nr. 2, — agter at drive landbrug. Men kan man ikke også tænke sig, at der vil være en hel del imellem, som nok har en vis forestilling om, at de agter at drive landbrug, og derfor køber en ejendom, men hvor den er for lille, og hvor der er for lille kapitalindsats og det derfor hurtigt viser sig for den pågældende, at han er nødt til at få sin indtjening et andet sted? Vil man ikke bruge en hel del penge på disse unge, som ikke i virkeligheden vil komme til at drive landbrug,

penge, som ellers kunne være kommet dem til gode, der virkelig alvorligt går ind i erhvervet, og som samtidig har et kapitalapparat, der muliggør, at de kan have en indtjening? Vil man ikke derved få for få penge til rådighed for dem, der virkelig bliver landmænd og bliver ved med at være landmænd?

Hr. Chr. Rasmussen var åbenbart heller ikke modstander af den fra min side foreslåede betingelse under punkt 1, men bemærkede blot, at grænsen ved de 75.000-100.000 kr. var sat for lavt til at give en passende eksistens. Jeg bemærker, at det var omsætningen, jeg foreslog skulle være på 75.000-100.000 kr. Hvis det var sådan i dansk landbrug i dag, at flertallet af virksomhederne havde en omsætning på 75.000-100.000 kr., ville vi ikke have det samme landbrugsproblem, som vi har. Men vil man fra socialdemokratiets side i øvrigt acceptere at ændre punkt 1 i den retning, jeg har foreslået, og ønsker man, at tallet sættes op, skal jeg på ingen måde vende mig imod det.

Hr. Svend Haugaard siger, at han ikke har noget imod bymænd, der driver landbrugene selv, men at det er urimeligt med dem, der lægger beslag på bestyrere og forpagtere og på andre medhjælpere i landbruget. Ja men det gør jo langt de færreste bylandmænd. Langt de fleste såkaldte bylandmænd sidder jo på forholdsvis små ejendomme, som de enten driver i deres fritid eller lader maskinstationer tage sig af. Medmindre hr. Svend Haugaard med forpagtere også mener de tilfælde, hvor man forpagter jorden væk til naboejendommen — det mener jeg imidlertid ikke kan falde ind under dette begreb; det er ikke folk, der er selvstændigt ansat på den ejendom, som bylandmændene ejer — er det altså kun de meget få, man vil ramme, og så er det et meget lille problem, der her peges på, og så er der vel slet ikke grund til at spille tiden med at drøfte det.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg har kun en enkelt bemærkning til hr. Niels Ravn, der meget ofte, når vi diskuterer landbrugsordninger eller landbrugslove, taler om fejlinvesteringer og altid dér hæfter sig ved de små landbrugsejendomme. Jeg tror, denne tale om fejlinvesteringer er overdreven. Forholdet er jo i virkeligheden